

Oplysninger, fordi det har den allerstørste Betydning, at vi faar virkelig Oplysning om, hvorledes de Folk er stillede, der er kommet til Husmandsbrug efter Lovene af 4. Oktober 1919; for det, vi har bygget paa indtil Dató, er saaledes, at vi har Grund til at sige, at de 99 pCt. af de Brug, der er oprettede efter de Love, kan ikke bestaa efter de vedkommendes egen Betragtning. Dette Forhold er af overordentlig stor Betydning; for her kommer Spørgsmaalet om, hvorledes Statsmagten er stillet overfor disse Folk. Fra nogle Sider blev der sagt: Kan de ikke klare sig, maa de tage Følgerne og gaa. Jeg tillod mig i sin Tid at sige, at saaledes kan Statsmagten ikke stille sig. Husk paa, at det er Mennesker, som ind i denne Bedrift, som de er kommet til ved Tilskyndelse og Hjælp fra Statsmagts Side, har sat deres Kapital; lad den nu være 2 500 eller 3 000 Kr. eller mere, de har sat den ind, og nu siger de selv: Vi kan ikke klare os, vi kan ikke bestaa. Jeg synes, at vi maa have Klarhed over Forholdet. Derfor glæder det mig, at der findes et løst Blad, som jeg har overset; det skal interessere mig at gøre mig bekendt med de Oplysninger, som findes dér.

Jeg er, som sagt, glad ved, at Flertallet har fastholdt sit Standpunkt. Navnlig glæder det mig at se, at det synes at vinde mere og mere Terræn ogsaa her i Tinget — ligesom jeg tror, det vinder Terræn i Befolkningen —, at det, man skal være om ved disse Love, er den private Ejendomsret og den private Indsats. Den skal bjærges og bevares til Fordel for den, der har sat et Arbejde ind paa at skabe sig et selvstændigt Hjem.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Til den sidsteærede Taler skal jeg tillade mig at give den Oplysning, at der fra Ministeriet overfor Udvalget er afgivet Meddelelse om Forholdene ude paa Egholm dels i Form af Afskrift af den Henvendelse, der er rettet til Ministeriet fra Nybyggere paa Egholm, dels ved Afskrift af den Udtalelse, der er afæsket Statens Jordlovsudvalg, og endelig af Ministeriets Svarskrivelse til disse Nybyggere. Saa vidt mig bekendt er disse Skrive ser aftrykte som særligt Bilag til Betænkningen og vistnok omdelte til Tingets Medlemmer. Man vil deraf kunne faa, forekommer det mig, de Oplysninger, der i Øjeblikket kan gives om Forholdene ved dette Udstykningsforetagende.

Jeg vil udtale en Tak til Udvalgets Flertal for dens Tilslutning, det har givet til Lovforslaget, som det er forelagt, og de Principper, det bygger paa, som ogsaa til de

Ændringsforslag, som jeg paa Grundlag af den udførlige Behandling, Sagen fik ved dens første Behandling i Folketinget, og under Samraad med Udvalget har følt mig foranlediget til at fremsætte. Desværre maa jeg her tilføje en Beklagelse af, at Socialdemokratiet ikke har kunnet give hverken Lovforslaget i dets Helhed eller de Ændringsforslag, jeg har stillet under Sagens Behandling i Udvalget, sin Tilslutning. Jeg maa dertil knytte en Beklagelse af, at heller ikke jeg for mit Vedkommende kan give Tilslutning til de Ændringsforslag, man fra Socialdemokratiets Side har stillet.

Fra Socialdemokratiets Side er man ikke tiltalt af den Tanke, at der her gives et Tilskud til Opførelse af Bygninger under de ekstraordinære Forhold, der raader i Øjeblikket. Man taler i Betænkningen om, at der her er Tale om en formelig Gave fra Statskassen til de enkelte Nybyggere. Ja, man kan meget vel kalde en saadan Statsstøtte en Gave, lige saa vel som det ogsaa er en Gave, der gives til Boligbyggeriet her i Byerne, en Gave, der for en almindelig 2—3 Værelse sLejlighed netop er af samme Størrelse som den, der her er Tale om til Oprettelse af et selvstændigt Husmandsbrug paa Landet. Jeg skal ikke være utilbøjelig til at være enig med det socialdemokratiske Parti i, at det er overordentlig beklageligt, at noget saadant finder Sted, og det er mit oprigtige Ønske, at det baade maa være første og sidste Gang, vi skrider til noget saadant. Men naar det er Tilfældet, saa er det, fordi Omkostningerne ved at opføre Nybygninger i Øjeblikket er saa store, at hvis ikke Staten støttede paa ganske ekstraordinær Maade, blev der ikke opført Nybygninger. Thi det, der staar som Hindring for Oprettelsen af selvstændige Husmandsbrug, er ikke Jordmangel, som der stadig siges, men det er de store Byggeomkostninger, dels paa Grund af Materialeprisernes Højde, dels ogsaa paa Grund af de høje Lønninger til Byggehaandværkets Udøvere. Og det forekommer mig, at naar Lovgivningsmagten efter moden Overvejelse er skredet til det ekstraordinære Skridt at yde Tilskud til Boligbyggeriet i Byerne, giver dette saa meget mere Grund til at vedkende sig dette Princip ogsaa for Landets Vedkommende, hvor der — det er ikke mindst fra Socialdemokratiets Side fremhævet her i Salen — til selve Boligen er knyttet et Erhverv, hvad der jo desværre ikke bliver Tilfældet, naar man skaffer nogle Lejligheder herinde i Byerne.

Naar det socialdemokratiske Parti mener at kunne forbedre Lovforslaget ved til